

ผลกระทบของอนุสัญญาฯระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหา การไร้
การสนับสนุนทางการเงิน และการฝึกทหารรับจ้าง ค.ศ.1989 ที่มีต่อประเทศไทย

พ.ศ.๒๕๓๖ เกตุเทศ

ศูนย์วิทยพัชการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-630-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

141369432 018894

IMPACT OF THE INTERNATIONAL CONVENTION AGAINST RECRUITMENT,
USE, FINANCING AND TRAINING OF MERCENARIES 1989 ON THAILAND

POL.MAJ. BOONSHOB GEDTED

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-630-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหา การไร้
การสนับสนุนทางการเงิน และการฝึกทหารรับจ้าง ค.ศ.1989 ที่มีต่อประเทศไทย

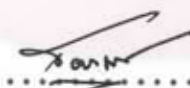
โดย พ.ต.ต.บุญชอบ เกตุเทศ
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วิฑิต มั่นตากรณ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุผานิต เกิดสมเกียรติ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วิฑิต มั่นตากรณ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. วิสูตร ตูยานนท์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ พันเอก (พิเศษ) ประสงค์ ชิงชัย)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

บุญชอบ เกตุเทศ : ผลกระทบของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหาการใช้ การสนับสนุนทางการเงิน และการฝึกทหารรับจ้าง ค.ศ. 1989 ที่มีต่อประเทศไทย (IMPACT OF THE INTERNATIONAL CONVENTION AGAINST RECRUITMENT, USE, FINANCING AND TRAINING OF MERCENARIES 1989 ON THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : รศ.วิจิต มั่นตาภรณ์, 124 หน้า. ISBN 974-582-630-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวโน้มการมองปัญหาการใช้ทหารรับจ้าง สาระสำคัญของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหาการใช้ การสนับสนุนทางการเงิน และการฝึกทหารรับจ้าง ค.ศ. 1989 เปรียบเทียบกับกฎหมายอาญาของไทย เพื่อเป็นแนวทางกำหนดนโยบายของประเทศไทยที่อาจต้องเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญา

ผลการวิจัยพบว่า การใช้ทหารรับจ้างเป็นกิจกรรมที่ก่อความเสียหายแก่ชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนของรัฐในภูมิภาคต่าง ๆ มากมายมาแต่ครั้งอดีต จนกระทั่งต่อมาประชาคมระหว่างประเทศตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ โดยมีความเห็นว่า จะต้องหามาตรการในการขจัดปัญหาดังกล่าวให้หมดสิ้นไป จึงมีการทำอนุสัญญาระหว่างประเทศ เกี่ยวกับการต่อต้านทหารรับจ้าง ตลอดทั้งมีการออกข้อมติ เกี่ยวกับการประณามการใช้ทหารรับจ้างโดยองค์การระหว่างประเทศ และในที่สุดสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติได้รับเอาอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหา การใช้ การสนับสนุนทางการเงิน และการฝึกทหารรับจ้าง ค.ศ. 1989 เพื่อเปิดโอกาสให้รัฐต่าง ๆ ลงนามให้สัตยาบัน หรือทำภาคยานุวัติผูกพันเป็นภาคีในอนุสัญญา ในอนุสัญญานี้ประกอบด้วยบทบัญญัติที่เกี่ยวกับความผิดในกรณี เกี่ยวกับการประกอบกิจกรรมทหารรับจ้าง ซึ่งหากประเทศใด เข้าเป็นภาคีจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในอนุสัญญา

ประเทศไทยซึ่งได้ร่วมพิจารณาร่างอนุสัญญานี้มาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบันยังมิได้มีมติว่าทบทวนหมายที่เกี่ยวกับการปราบปรามทหารรับจ้างที่มีลักษณะสอดคล้องกับอนุสัญญานี้ ดังนั้น หากจะเข้าเป็นภาคีจะต้องมีการเตรียมการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในอนุสัญญา

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C170083 : MAJOR LAW
KEY WORD: MERCENARY

BOONSHOB GEDTED : IMPACT OF THE INTERNATIONAL CONVENTION AGAINST
RECRUITMENT, USE, FINANCING AND TRAINING OF MERCENARIES 1989 ON
THAILAND. THESIS ADVISOR : VICE PROF. VITIT MUNTARBHORN, 124 PP.
ISBN 974-582-630-8

The objective of this research study is to establish an understanding of the perspective and problems concerning the use of mercenaries. This study focuses on the comparison between The International Convention Against Recruitment, Use, Financing and Training of Mercenaries 1989 and Thailand Criminal law in an attempt to set up guidelines for Thai government policy-making which could comply with the convention cited above.

The research findings illustrate that the use of mercenaries is damaging to the life and property of the people. For this reason, the international community has agreed to find measures to prevent the above-mentioned problem, to adopt the international convention against the use of mercenaries and to approve the resolution concerning the deployment of mercenaries by international organisation. Furthermore, the convention has been approved by the United Nations' General Assembly which has proposed it to all its member - states for ratification. The International Convention Against Recruitment, Use, Financing and Training of Mercenaries 1989 composes of a provision regarding the criminality of mercenary activities. The convention's regulations would be binding to ratified states. Thailand, a participant of the convention draft formulation but not yet be a ratified convention member, has no law on mercenary activities corresponding to the convention's resolutions. To be a party to the convention, Thailand should enact a law in accordance with the Convention's member which would prohibit mercenary activities.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์
สาขาวิชา.....นิติศาสตร์
ปีการศึกษา.....2535

ลายมือชื่อนิติศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยคามอนุเคราะห์อย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์
วิจิต มันทาภรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง และ
ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยตลอดมา

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร.วิสูตร ตูยานนท์ รองอธิบดี
กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ และคุณดุจลลยธรรม ธรรมวงศ์ เจ้าหน้าที่
ห้องสมุด ESCAP ที่กรุณาในการรวบรวมข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณมารดา-บิดา ที่ทำให้อำนาจใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา
จนสำเร็จการศึกษา

บุญชอบ เกตุเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมุติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
วิธีการศึกษาและวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	4

2 ประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการของแนวความคิด และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับทหารรับจ้าง.....	5
--	---

1. ประวัติความเป็นมาของการใช้ทหารรับจ้างเข้าทำการรบ.....	5
1.1 การใช้ทหารรับจ้างก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2.....	5
1.2 การใช้ทหารรับจ้างหลังสงครามโลกครั้งที่ 2.....	6
1.2.1 นิการากัว (Nicaragua).....	7

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.2.1.1 จุดเริ่มต้นและลักษณะของกรณีพิพาท.....	7
1.2.1.2 ข้อกล่าวอ้างที่รัฐบาลนิการากัวเสนอต่อ ประชาคมระหว่างประเทศ.....	8
1.2.1.3 ลักษณะของทหารรับจ้างในนิการากัว.....	9
1.2.2 มัลดีฟส์ (Maldives).....	10
1.2.3 แอฟริกา (Africa).....	12
1.2.4 อังโกล่า (Angola).....	13
1.2.5 แอฟริกาใต้ (South Africa).....	13
1.2.6 คอโมโรส (Comoros).....	14
1.2.7 โมซัมบิก (Mozambique).....	15
2. แนวความคิดเกี่ยวกับทหารรับจ้าง.....	16
2.1 ลักษณะทั่วไป.....	16
2.2 ลักษณะที่ประชาคมระหว่างประเทศกำหนดไว้.....	17
2.2.1 คำนิยามทหารรับจ้างของ OAU Convention for The Elimination of Mercenaries in Africa 1972.....	18
2.2.2 คำนิยามทหารรับจ้างตาม Draft Convention on The Prevention and Suppression of Mercenarism 1976.....	18
2.2.3 คำนิยามทหารรับจ้างตามพิธีสาร ฉบับที่ 1 (เพิ่มเติม อนุสัญญาเจนีวา 1949) ข้อ 47.....	19
2.2.4 คำนิยามทหารรับจ้างตาม International Convention Against The Activities of Mercenarism 1980	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. มาตรการของประชาคมระหว่างประเทศต่อการใช้ทหารรับจ้าง.....	22
3.1 การจัดทำอนุสัญญาและร่างอนุสัญญาและร่างอนุสัญญา เกี่ยวกับทหารรับจ้าง.....	23
3.1.1 OAU Convention for the Elimination of Mercenaries in Africa 1972.....	23
3.1.2 Draft Convention on the Prevention and Suppression of Mercenarism 1976.....	24
3.1.3 พิธีสารแห่งเจนีวา ฉบับที่ 1 ค.ศ.1977 (Geneva Protocol I) ข้อ 47.....	25
3.1.4 International Convention Against the Activities of Mercenaries 1980.....	25
3.2 ได้มีการรับเอาข้อมติคำพิพากษาและประณามการใช้ทหารรับจ้าง.....	26
3.2.1 ข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ.....	26
3.2.2 ข้อมติของสมัชชาใหญ่องค์ประกอบสหประชาชาติ.....	28
3.2.3 ข้อมติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน.....	39
3.2.4 ข้อมติของ Islamic Conference of Foreign minister ครั้งที่ 20.....	41
4. มาตรการทางกฎหมายของบางประเทศ.....	42
4.1 สหรัฐอเมริกา.....	43
4.2 เวเนซุเอล่า.....	44
4.3 ลิเบีย.....	45
4.4 โบรตุเกส.....	45
4.5 กรีซ.....	45
4.6 ฟิลิปปินส์.....	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.7 อินโดนีเซีย.....	46
4.8 เคนมาร์ก	46
4.9 อียิปต์	47
3 อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการแสวงหา การไว้ใช้	
การสนับสนุนทางการเงิน และการฝึกทหารรับจ้าง ค.ศ.1989.....	49
ความเป็นมาของอนุสัญญา.....	49
ลักษณะของอนุสัญญา.....	50
สาระสำคัญของอนุสัญญา.....	51
3.3.1 ลักษณะของการกระทำที่เป็นความผิด.....	51
3.3.2 พันธะกรณียของภาคีในอนุสัญญา.....	53
3.3.3 การระงับข้อพิพาท.....	56
3.3.4 การเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญา.....	56
3.3.5 ผลบังคับของอนุสัญญา.....	56
ความเกี่ยวพันระหว่างอนุสัญญานี้กับกฎหมายระหว่างประเทศอื่น.....	56
สภาพการยอมรับของประชาคมระหว่างประเทศต่ออนุสัญญา.....	58
1. ความรับผิดชอบของรัฐ.....	58
2. การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด.....	59
3. การส่งตัวทหารรับจ้างที่ถูกจับกุมไปรับการพิจารณาคดี	
ในลักษณะการส่งผู้ร้ายข้ามแดน.....	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลกระทบต่อประเทศไทยในการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา.....	65
4.1 ลักษณะทั่วไปของเอกสารความตกลงระหว่างประเทศ.....	65
4.2 การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา.....	71
4.3 แนวปฏิบัติต่อบัญหาทหารรับจ้างสำหรับประเทศไทย.....	73
4.3.1 แนวปฏิบัติต่อทหารรับจ้างสำหรับประเทศไทย	
ในกรณีที่เป็นภาคีอนุสัญญา.....	82
4.3.1.1 การปฏิบัติของรัฐกรณีมีคนไทยเป็นทหารรับจ้าง	83
4.3.1.2 การปฏิบัติต่อรัฐที่ส่งทหารรับจ้างเข้ามาใน	
ราชอาณาจักรไทย.....	83
4.3.1.3 การปฏิบัติต่อพลทหารรับจ้างตามพันธกรณี	
ในอนุสัญญา.....	84
4.3.1.4 การดำเนินคดี เช่นอาชญากรรมด้วยกฎหมายอาญาไทย..	84
4.3.1.5 การปฏิบัติในกรณีส่งผู้ร้ายข้ามแดน.....	85
4.3.1.6 แนวการปฏิบัติต่อตัวทหารรับจ้างชาวไทย	
ที่ถูกจับเป็นเชลย.....	85
4.3.1.7 ผลกระทบต่อประเทศไทยกรณีเป็นภาคีอนุสัญญา.....	85
4.3.2 แนวปฏิบัติต่อทหารรับจ้างสำหรับประเทศไทยในกรณีที่	
มิได้เป็นภาคีอนุสัญญา.....	86
4.3.2.1 การปฏิบัติของรัฐกรณีมีคนไทยเป็นทหารรับจ้าง	86
4.3.2.2 การปฏิบัติต่อรัฐที่ส่งทหารรับจ้างเข้ามาใน	
ราชอาณาจักรไทย.....	88

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3.2.3 การปฏิบัติของรัฐที่เป็นภาคีอนุสัญญาในกรณี จับได้ทหารรับจ้างสัญชาติไทย.....	88
4.3.2.4 การปฏิบัติต่อ ซลยทหารรับจ้าง.....	88
4.3.2.5 การปฏิบัติในกรณีส่งผู้ร้ายข้ามแดน.....	89
4.3.2.6 ผลกระทบต่อประเทศไทยกรณีที่ได้ เป็นภาคีอนุสัญญา.	89
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	91
รายการอ้างอิง.....	96
ภาคผนวก.....	106
ภาคผนวก ก.....	107
ภาคผนวก ข.....	119
ประวัติผู้วิจัย.....	124

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย